

Сёнтэрү ялавё

Муркаш район хаҫачё

1944 ҫулхи майн 5-мёшёнченпе тухать

8 (7542) №

Шамат кун, 2008 ҫулхи февралён (нарәс) 2-мёшё

Хакё ирёлкё

Республикара

Мускаври тёл пулусем

Ытлари кун Чаваш Ен Президентё Николай Федоров Мускавра Раҫсей Правительствин Председателён пёрремёш сумаё Дмитрий Медведева, сёршыван Шутлав палатин председателёпе Сергей Степашинпа, Раҫсей Патшаләх Думин Гражданла тата уголовнай саккунсем, арбитраж тата процесс саккунсем енёпе ёрлекен комитечён председателёпе Павел Крашенинниковпа, саван пекех Раҫсей Президентён Администрацийён Ертүсин сумаё Владислав Сурковпа ёслё тёл пулусем тата каласусем иртернё. Тёл пулусем Чаваш Республикин социаллә пурнаҫпа экономика ата-ланавён ыйтавёсене сүтсе явнә.

Республика интересёсене хүтёленёшён

«Независимая газета» каларәм Экономика хыпарёсен агентствин төпчевён кәртәвёсене – Раҫсейчи чи лайәх лоббистсен рейтингне пичетленё. Унта патшаләх тытамёсен представителёсен проектсене лоббиллес төллевлө ёр-хөлөн тухәсләхне кәртәтса панә, ҫак проектсем вәл е ку регионан е общество сийёсен интересёсене сәнләсё. Чаваш Ен Президентё Николай Федоров 2007 ҫул кәртәтәвёсем тәрәх чи лайәх 25 лоббист – регион лидерён шутне кёнә.

Аса илтерер: Раҫсейре пётёмпе 86 регион, Чаваш Ен интересёсене сине тәрса хүтёленёше паләрнә Николай Федоров ҫак рейтингна тивёслипех кёнә.

Депутат суйлавҫасемпе тёл пулчё

РФ Патшаләх Думин депутатчё Н.М. Бударин сёршыв парламентне суйланнә хыҫҫан республикана ёслё визитпа килчө.

Пирён депутат парламента строительство тата сёр хутшанавёсен комитетне кёнә. Паллә энтеш Улатарта пуллә чухне Сәршывён сьранне сирёплетме наказ илнө. Ку ёсе тума 198 миллион кирлө.

Паллә космонавт Чаваш Республикин интересёсене хүтёлесийшён сине тәрса ёслеме шантарать.

Пурәнмалли чи пёчөк виҫе

Республика правительствин иртенё ҫулхи таваттамёш кварталшан пурәнмалли чи пёчөк виҫене паләртнә:

- төп социаллә демографи ушкәнёсемшён – 3351 тенкө,
- ёрлекен сьнсемшён – 3593 тенкө,
- пенсионерсемшён – 2701 тенкө,
- ачасемшён – 3260 тенкө.

Пурәнмалли пёчөк минимум социаллә программасем хатёрлеме тата сахал тупаш илекен граждансене пулшау пама кирлө.

Тёнче Кубокё умёнхи юлашки төрөслөв

Юн кун Шупашкарта ҫамал атлетика федерацийёсен тёнчери ассоциацийён (ИААФ) комиссийё пулчө. ИААФ вице-президентчө, Олимп ваййисен чемпионё Сергей Бубка ертсе пина делегаци Шупашкар 23 Тёнче Кубокне хатёррине төрөслөв.

Делегаци амарту трассипе паллашрө. Амартәва килекен спортсменсен пурәнмалли условийёсемпе кәсәклянчө. Визасемпе тивёстерес йөркене те тишкөрчө. Хаварт утассипе Тёнче Кубокё Шупашкарта анәслә иртессе шанатпәр, пелтерчө С. Бубка.

Сиплев ёҫёнчи ҫёнё технологисем

Физкультурәпа сыватаҫҫө

Мән Сёнтёрте вырнаҫнә 2-мёш номерлө район больницинче пёлтёртөнне чирлисене физкультурәпа сыватасине мала каларса ятарлә кабинет усрөс. Унта валли тренажерсем, скакалкәсем, мечөксемпе ытти физкультура хатёрё туйнчөс. Ю.М. Трофимов (сән үкерчөкөре сылтәмра) ертсе пынипе кунта паян ачасем те, аслисем те чир хыҫҫан сывәләхә сирёплетөсчө. Юрий Михайлович хай мануаллә терапияе аван пёлнөрен (вәл ку ёсре 7-8 ҫул) ун патёнчен чирлисем татәмләсчө. Ҫак уйрамра пёрремёш ҫул мар ёрлекен Сергей Иштудова (сулахайри) Светлана Белова массажистсем, сыватуна физкультура кабинетчөн инструкторё Нина Кузнецова та хайсем сине хунә яваләхә сирөп туйяҫсө. Пёрлехи тәрәшуләхна сывәх вәхәтрах кунта нумай функиллө кравать (массаж тума тата сурәм шамминө туртма) пулө, аппетерапи (пыл хурчөсем сәхнине сиплессе) тата таласатерапи (шыена сыватасси) енёпе ёслессе вай илө. Пылчәкпа сиплеме пусласси те инҫетре мар. – ҫынсем пирён пата килөсчө пулсан, элир өёсене кирлө. Пирён төллев вара – хамәр ёсе малалла анләлтәтса пырасси, ҫөнө технологисене алла илессе, – терөс хайсенчен уйрәлнә чух эсир сән үкерчөкөре куракан сывәләх хурал-А. БЕЛОВ сән үкерчөкө.

Район администрацийёне

Хисеп грамотипе наградаланә

Район администрацийён пусләхөн январён 25-мёшөнчи 55 № ышанәвөпе район администрацийён Хисеп грамотипе наградаланә:

Ҫамрәк әрәва пелү тата воспитани парассипе тунә ситёну́сешөн, нумай сул анәслә ёрленёшөн Оринин шукулён пусламаш классен учительне Фаина Петровна АЛЕКСАНДРОВАНА;
Халәх сывләхне упрассипе нумай сул түрө кәмәлпа вай хунәшан Уйкас Яна-салти пётёмөшле практикна врачне Галина Иосифовна ГОРДЕЕВАНА;
Ял хуҫаләх производствинче нумай сул анәслә ёрленёшөн тата обществәлпә ёсре активлә пулнәшан: Римма Петровна ВОЛКОВАНА,

«Оринино» хуҫаләхри хәрушсәрләх техникни инженерне, профком ертүсинө,

Раиса Васильевна СТОЛЯРОВА-НА, Муркашри чәх-чөп фабрикин бухгалтерне.

Нумай сул тухәслә ёрленёшөн тата обществәлпә ёсре активлә пулнәшан: Вячеслав Алексеевич БИРЮКОВА, «Ҫөспөл» предприятин техника директорне,

Галина Семеновна КОНДРАТЬЕВАНА, Муркашри чәх-чөп фабрикин сутүсинө.

Нумай сул түрө кәмәлпа ёрленёшөн тата обществәлпә ёсре активлә пулнәшан Муркаш пасар ертүсинө Евгений Николаевич СУББОТИНА.

Уяв умён

Республика кунё ҫёнёлөхпе савантарө

Ытлари кун Чаваш Ен премьер-министрө Сергей Гапликов 2008 ҫулхи Республика кунне хатёрленсе ирттерес енёпе ёрлекен йөркөлү комитечён ларәвне ирттернө. Уяв кәсәл Шупашкарта, Муркаш тата Йёпреҫ районёсенче пулать.

Экономика аталанәвөпе суту-илү министрө Иван Моторин «Регионсем – чикёсёр ёрөшлөх» инвестици форумне мөнле хатёрленнөпе паллаштарнә.

Культура, национальносен ёсёсен, информация политикни тата архив ёсён министрөн сумаё Виктор Бондарев Пётём Раҫсейри халәх пултарулахән XVI «Раҫсей сәл куёсөсем» фестивалө, Пётём Раҫсейри ал әстисен изделийөсен VI «Аста Рус» конкурсно хатёрленнө синчен каласа панә. Вәл паләртнә тәрәх республикәна Раҫсей Федерацийён 54 регионёнчен, чикө лөш өнчи 6 сёршывран пултарулах коллективёсем килмелле. 10 коллектив Муркаш тата Йёпреҫ районёсенче ёслө.

Республика кунё төлне Президентән

Б.Н. Ельцин ячөллө библиотекин регионти центрне, Муркаш районёнчи Кашмашри, Йёпреҫ хула тәрәхән Культурә сурчөсене усма паләртнә.

Хула строительствипе общество инфратытамён аталанәвөн министрө Александр Гончаров Республика кунне уявласипе сыхәннә объектсен строительствипе мөнле пынипе паллаштарнә. Вәл Йёпреҫ тата Муркаш районёсенче сулсен строительствине вёслөс енёпе ёрленөше паләртнә.

Сывләх сыхләвөпе социаллә аталану министрө Нина Суслонова пысәк объектсен, саван пекех Муркаш районёнчи Шетмөпус врач амбулаторийён никёсө синчи пётёмөшле практика врачөн уйрамён, Шупашкар хулинчи 2-мөш больница никёсө синчи амбулатори хирургийён центрөн строительствипе паллаштарнә.

Муркаш районён пусләхө Юрий Иванов Республика кунөнчи мероприятисем тата сав кун усма паләртәкән ҫөнө объектсем синчен пелтернө.

РАЙОНТА: ёнер, паян, ыран

Ҫамрәк педагогсен канашё

Иртенё эрнере ҫамрәк педагогсен канашён пёрремөш ларәвө пулчө.

Пёр шухәшлә пулса педагогсен канаша ертсе пыма Мән Сёнтөр шукулөнчи Людмила Валерьевна Храмова учительницана шанчөс. Унан сумаё – Муркаш лицейёнчи Роман Николаевич Сапожников учитель.

Канашра икө ёр ушкәнө йөркелөнө, султалак валли ёр планне сирөплетнө. Сывәх вәхәтра ёрлекен ҫамрәксем хушшинче КВН, спартакиада тата ҫамрәк специалистсен конкурсне ирттерме паләртнә.

Библиотекасем – суйлавҫасене

РФ Президентчөн суйлавө сывхарнә май библиотекасем те хайсен түпинө хывма тәрәшәсчө. Суйлавҫасене суйлав саккунөсемпе паллашма майсем туса парасчө.

Муркашри ялсем хушшинчи библиотекәра ятарлә выставка йөркелөнө. Кунта саккун ачөсене, кандидатсен списокөсене вырнаҫтарнә. Суйлав ыйтавөпе ытти литература та пур.

Хамәр тәрәшсан Турә та пуләшать

Районта 11 төн пёрлөшөвө ёрлет. Вёсем пурте православия төнне тытса пырасчө. Район администрацийё сүмөнчи ятарлә канаш төн пёрлөшөвөсене ёснө йөркелесе пырать.

Ырә ёсөн султалакөнчө ял сьннисен кәмәл-сипетне аталантарассипе, ялсене тирпей-илем кертөссипе чылай ёр тума паләртәсчө. Районта Республика кунне уявлани те ку енёпе тәрәшма хистөт.

«Ташлар-ха саванса»

Ҫак ятпа районти хореографи коллективёсен конкурсё иртет. Ана районти культура пайөпе ача-пәча искусствин шукулё йөркелөсчө. Конкурса шукулсенче вөрөнөкен ачасене явәстараҫсө.

Ҫапла вара шукулсенче вөрөнөкен ачасем анлә пелү илнөпе сьрлахмасчө, төрлө енлө аталаннә сьнсем пулса үсөсчө. Халәх юрри-көввине упрама та пелөсчө.

Раҫсейре

Кашни киле – автомобиль

Сёршывра автомобильсем туйнасси үсет. Иртенё ҫул ҫак кәртарту 35 процент пысәкляннә. Раҫсей гражданөсем 2 миллион та 800 пин машина туйннә. Мускавра паян саван чухлө автомобиль чупать.

Чикө лөш өнчи автофирмәсем пирён сёршывра 24 завод лартаҫсө. Төлөр 4 султан кунта пёр миллион ытла иномарка каларма пусласчө.

Паян сёршывра 38 миллион ытла (совет саманинче 12 миллион ытла) автомобиль регистрациленө.

2007 султа хамәр заводсем автомобильсем каларассипе 5 процент чакарнә. Пётёмпе 765 пин машина сутнә.

Апла пулин те 2010 ҫул төлне автомобильсем сутасси сёршывра чакма пуслать тесе шутлаҫсө.

Автомобильсен хисепө 1000 ҫын пуҫне

Сёршывсем	Автомобильсем
США	760
Итали	565
Франци	565
Австри	560
Германи	520
Япони	550
Раҫсей	300
Инди	20
Китай	20

Пултаруллисене пөлме

Корреспондентсене ёҫе илетпёр

Райхаҫат редакцийё корреспондентсене ёҫе илессе синчен пөлтерет.

Февралён 11-мөшөнчен кая юлмасәр райхаҫатра ёсеме кәмәл пуррисен редакциө резюме ситермелле. Кашнин хайён пултарулахне сирөплетөкен материалсене тәрәтмалла.

Ыйтса пөлмелли телефон: 2-11-36.

Ҫырантару – 2008

Малтанхи хакпа ҫыранар

«Сёнтөрү ялавё» хаҫата июнь уйәхёнчен илсе тама февральте малтанхи хакпа ҫырантарасчө.

Ултә уйәха ҫыранмалли хак – 169 тенкө те 62 пус. Район хаҫатне хакланиччен ҫыранса илөр!

РАЙХАҪАТ РЕДАКЦИЙӨ.